

Туманда кўплаб курилиш майдонларида иш кизгин давом этмокда. Жумладан, «Спутник-17» мавзесида болалар ва катталар шифохонаси, «Кўйлик-6» мавзесида «Ал-Давр» фирмасининг маданий-маиший хизмат кўрсатиш мажмуалари, «Кўйлик-5» мавзесида оилавий шифохона Республикамиз Мустақиллигининг 7 йиллиги шарафига фойдаланишга топширилади.

Қурилиш

БАЙРАМ ТУХФАСИ

1998 —
Оила йили

Ўзбекистон Мустақиллигининг
етми йиллиги олдуган

Туманлар
йўқламаси:
СЕРГЕЛИ

«Кўйлик-5» мавзесида эски боғча ўрнида қад ростлаётган 50-оилавий шифохона 28 минг 641 нафар аҳолига хизмат кўрсатади.

Барча шифохона ва поликлиникаларнинг туман марказига жойлашганлиги, — дейди туман соғлиқни сақлаш бўлими бошлиғи Содиқ Алимов, — бу мавзеда яшовчиларга бирмунча қулайликлар туғдирарди. Янги оилавий шифохонанинг ишга туширилиши уларга катта қулайликлар яратарди. Чунки бу шифохона бугунги кун талабига жавоб бериб, замонавий тиббиёт ускуналари

билан жиҳозланади. Барча соҳанинг малакали шифокорлари беморлар хизматида бўлади.

Шифохона курилишида бош пудратчи — шахар

соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг курилиш-таъмирлаш бошқармасидир. Утган йилнинг охирида бошланган бу майдонда айна кунларда

гидаги кошкорлар бригадаси аъзолари ўз ишларини муваффақиятли якунлашмоқда. Мақсадимиз одамлар саломатлиги йўлида хизмат кўрсатувчи бу масканни Мустақиллигимизнинг 7 йиллиги арафасида фойдаланишга топширишдир.

Оилавий шифохона шу йилнинг 1 сентябидан ўз беморларига намунали хизмат кўрсатишни бошлайди.

СУРАТЛАРДА: дурдгорлар Бахтиёр Маматов ва Дилшод Маждидовлар иш устида; курувчиларнинг меҳнат жараёнидан бир лавҳа.

1998 йилнинг Оила йили деб эълон қилиниши жамиятнинг асосий бўлини бўлган оиланинг жамиятимиз ва давлатимиз ҳимоясида эканлигини яна бир бор намоён этди.

Тобора юксалиб бораётган юртимизга юксак маънавият, соғлом фикрли, жисмон соғлом авлод керак. Ана шу авлод эса оилаларда дунёга келади ва тарбия топади. Бу иш аёлларимиздан катта масъулият, билим, оқиллиқни талаб этади. Шу боис туман ҳокимининг ўринбосари, туман хотин-қизлар кўмитаси раиси Феруза Орипова Оила йилида амалга оширилаётган ишлар хусусида куйидагиларни гапириб берди:

— Биласизми, ҳар доим оила ҳақида гап борганда энг аввало шу оиланинг аёллари ҳақида сўз юритилади. Оилалар ҳам бирон-бир ишни масъулашмоқчи бўлсангиз энг аввало оналар фикри ўрганилиб, сўнг бошқалар мунозаралари иштирок этади. Мана шуни ҳис этган кўмитамиз аъзолари нафақат ўз оилалари, балки туманимиздаги барча оилаларнинг дардига ҳамдард, қувончига шерик бўлиб меҳнат қилишмоқда. Айниқса, мавжуд 31 та маҳалла хотин-қизлар кенгашларидаги аёлларимизнинг фаолияти ўзгачадир.

Кўмитамиз туман ҳокимлиги билан биргаликда «Оила йили дастури»ни ишлаб чиққанмиш. Бу дастурда оилалардаги муносабатларни яхшилаш, ҳуқуқий саводхонликни ошириш, оналик ва болалиқни муҳофаза қилиш, оила манфаатини таъминлаш ва бошқа шунга ўхшаш мавзулар кенг ўрин олган. Дастурда белгиланган режалар асосида «Аёл ва ҳуқуқ», «Оила масъулияти», «Оилани режалаштирайлик», «Баркамол қизлар» мавзуларида давра суҳбатлари, очик мулоқотлар ўтказиб турибмиз. Айниқса, очик мулоқотларда туман ҳуқуқий органлари, ФХД, соғлиқни сақлаш, халқ таълими бўлиmlари ҳамда «Қамолот», «Соғлом авлод учун», «Маҳал-

ла» жамғармалари, «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази ходимларининг иштироки билан натижада кўплаб муаммолар ҳал этилмоқда.

Шунингдек, кўмитамизда ҳар ойда бир марта ҳаракатдаги семинар ташкил этилган. Ушбу семинарларга ёш келинларни, тажрибали

милжоновна («Иттифок» маҳалласи), Тозагул Абдуллаева (Ҳабибий маҳалласи), Мавлуда Қувондиқова («Тинчлик» маҳалласи), Зулфия Мўминова («Мустақиллик» маҳалласи), Зухра Раҳматова («Оқибат» маҳалласи), Сабоҳат Баратова («Қумарик» маҳалласи), Машкура Мусаевалар (А. Жомий маҳалласи) доимо бош-қош бўлиб, ўзгаларга ўрнак, маслаҳатдош ва маслаҳатчи қилишмоқда.

Оналик ва болалиқни муҳофаза қилиш, оила аъзоларининг саломатлигини сақлаш мақсадида туман ҳудудий тиббиёт бирлашмаси томонидан туғиш ёшидаги аёллар рўйхатга олинди ва назоратдан ўтказилди. Қасалликлари аниқланган аёллар соғломлаштириш учун тегишли бўлимларга жўнатилди. Яқинда ёлғиз, кам даромадли оилаларга, қаровчисиз қарияларга, ўзгалар парварishiга муҳтож фуқаролар учун Марказий поликлиника қошида «Ҳамширалик парвариш бўлими» очилди. У ерда 69 нафар қария соғлигини тикладилар. Муолажа давом этмокда.

Кизил Ярим Ой жамияти ўтган давр мобайнида «Меҳр-шафқат» хизмати тасарруфидаги 69 нафар оилага бепул тиббий ёрдам кўрсатди. Туманимизда 165227 нафар пенсионер аёл бор. Йил бошидан бери 229 нафарига янги пенсия тайинланди, 6 та аёлга дам олиш ва даволаш сихаттоҳларига йўлланма берилди.

Туманимизда 210 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Истиқомат қилаётган 55945 та оилалар 3722 таси моддий ёрдам, 4974 та оила эса болалар нафақаси билан таъминланган.

Хулоса қилиб айтиш мумкин, ҳали қилаётган ишларимиз кўп. Лекин биз аёллар, оналар буюқ давлатимизни юксакка кўтарувчи халқимиз хизматида бўлиб, унинг оғирини енгил қилиш муқаддас бурчимиз эканлигини доимо ҳис этамиш. Бу туйғуни шоира тили билан айтидиган бўлсак:

Аёлга бахт беринг, саодат беринг,

Деманг юрибди-ку қулиб, жиламайиб,

Аёл қулиб туриб ўлиши мумкин,

Дунёни олиши мумкин жиламайиб,

Аёлга бахт беринг, саодат беринг,

— дегимиз келади.

СУРАТДА: «Мухтабар-Бону» супермаркетини таъриф буюрган ҳар бир фуқаро, албатта рўзгор учун энг керакли нарсалардан бирини харид қилади.

иш қизиган. Бу ерда ҳозир ёрдамчи пудратчилар «Эркин курувчи» хусусий фирмасининг 70 дан ортиқ курувчилари меҳнат қилишмоқда.

— Ишни икки сменада ташкил этганмиш, — дейди ишбоши Мирзаев. — Бешта бригаддан ташкил топган жамоамиз аъзолари курилиш-тиклаш ишларини ниҳоясига етказиб, пардозлаш юмушларини бошлаганликларига анча бўлди. Шерзод Исроилов бошлиқ бўёқчилар, Файрат Эшниеъов етакчили-

БУ ЕРДА МЕҲР МУЖАССАМ

Туманда 31 та маҳалла ҳудудида истиқомат қилаётган оилаларнинг барчаси эътиборда. Айниқса, Оила йилида уларнинг ҳар бирининг яшаш шароитлари ўрганиб чиқилиб, кам таъминланган 16 ёшгача болалари бўлган ёрдамга муҳтож оилаларга 2,1 миллион сўмлик моддий ёрдам ажратилди.

Туманда ўтказилган «Бахтли оила» кўрик-танлови эса тотув, ибратли оилалар сони тобора ортиб бораётганидан дарак беради.

Эшик кўнғироғини босдик. Ёш келинчақ бизни одоб билан ичкарига таклиф қилди ва:

— Ойжоним зарур иш билан чиқиб кетувдирлар, ҳозир қақираман, — дея бизларга ўтиришга жой кўрсатди...

Хонадонга кўз югуртирдик. Ҳамма нарсаси ўз ўрнида, саранжом-саришта. Уйда аёлнинг нозик диди, фаросати мужассамлигини яққол хис этдик.

Икки келин билан бошлашиб келган Марҳамат опа биз билан саломлашгач:

— Катта ўғлим Шавкатжонга алоҳида ховлижой қилаётган эдик, шундан бирров хабар олганим утган эдим, — дедилар хаяжон билан. — Энди фарзандлар қувончи, уларнинг ширин ташвишлари билан яшаш ҳам бошқача-да...

«Кўйлик-7» даҳасидаги Абдурахмон Жомий маҳалласида яшовчи Баҳодир ака ва Марҳамат опа Собировлар хонадон аҳилиги, тинч-тотувлиги, меҳмондўстлиги, бахтлилиги ва фарзандларининг одоб-ахлоқи билан маҳалладошлари ҳурматини қозонишган.

«Бахтли оила» кўрик-танловимизда бу оила жуда кўпчиликнинг қалбини забт этди, — дейди туман ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Феруза Орипова. — Шу боис бўлса керак улар голибликни кўлга киритдилар. Оила аъзоларининг бир-бирларига меҳрибонликлари саҳнада ҳам яққол намоён бўлди.

Оила бошлиғи Баҳодир Собиров Тошкент радио маркази раҳбари, Марҳамат опа — педагог. Улар 25 йилдан буюн аҳил яшашади. Икки ўғилу икки қиз. Икки келину икки набира уларнинг ҳаётдаги қувончлари, бахтлиликларининг ҳақиқий нишончалари.

— Турмуш ўртоғим ўз ишига ниҳоятда фидойи инсон, — дейди Марҳамат опа. — Улар биринчи ўринга давлат ишини қўядилар. Улар хизмат юзасидан жуда кўп сафарларда юрадилар. Албатта, макташни эмасу, ана шундай дамларда менинг оиламга, фарзандларимга фидойилигим, барча юмушларни ўз зимма-га олишим аҳилилиги-

мизни таъминлаган бўлса керак.

Марҳамат опанинг оқиллиги бугун ўз мевасини берди. Оила бошлиғи Баҳодир ака яхши дўстлар орттириб, раҳбарлик лавозимига ҳам кўтарилди. Ўғиллари Шавкат — савдо ходими, Бахтиёр — ҳисобчи, қизлари Ҳилола — педагог, Камола ҳали мактабда ўқийди.

Бу хонадонга Баҳодир аканинг ёр-дўстлари, қўни-қўшилар тез-тез ташриф буюришади. Чунки Марҳамат опанинг меҳмондўстлик фазилатлари уларни мафтун этади.

«Меҳмон келса эшикдан, ризқи келар тешикдан», дейди доно халқимиз, — қулиб гапирди опа. — Шу сабабли ҳам турмуш ўртоғимнинг ёр-биродарларини очик чеҳра билан қутиб олиб, кам бўлмидим. Чунки меҳмон — чинданам хонадон кўрки. Келди-кетди уй хувилаб қолади. Келинларимга ҳам бунни доимо ўқитиб бораман.

— Оила меҳри — дейди Баҳодир Собиров, — ҳамма нарсадан устун. Шу сабабли ҳам ана шу меҳр ҳар бир хонадонда бўлишини истардим. Шу меҳр оилани бардам бўлишга, бахтга ундайди. Болаларимизга ҳам доимо шундай тарбия берамиз.

Бу оила ҳақида маҳалла оқсоқоли Эргаш Соатов фахр билан гапириб, «Маҳалламиздаги 2300 та оила ичида энг сараларидан, оқибатлиларидандир» дея айтиб ўтди.

Аҳил оилаларда бахт ҳар тондан бошланади. Келинлари Сайёраҳон ва Барноҳон дастурхон тугаб, қайнона-қайноналарига таъзим қилганларида хонадонга яна фойз тўлади.

Жажи набиралар Исомжон ва Бобуржоннинг шўхликлари эса бобо ва бувиларининг кўнглини тоғдек кўтарарди. Шунда улар ўтган кўнларига шўқроналар келтиради, кун сайинчи ўринга давлат ишини қўядилар. Улар хизмат юзасидан жуда кўп сафарларда юрадилар. Албатта, макташни эмасу, ана шундай дамларда менинг оиламга, фарзандларимга фидойилигим, барча юмушларни ўз зимма-га олишим аҳилилиги-

СУРАТДА: бахтли хонадон аъзолари.

Сергели туманига бағишланган материалларни Шарифа ИЛЕСОВА ва Гулзода МАМБЕТОВАлар тайёрлашди.

Сураатларни Рустам Шарипов ва Гулнора Даминовалар тасвирга туширишди.

Муносабат

ТАРОЗУ ҲАҚИ

Сотувчи ва харидор хизматида ҳар дам тарози тайёрдир. Тарози паллалари тенг келгандагина харидор талаби қондирилиб, ўз йўлига равона бўлади. Турмушимизда кўп учрайдиган ҳодисалардан бирига айланган сотувчи ва харидор муносабатларида кингирлик, нотўғрилиқ содир бўлишига табиийки, ҳеч биримиз кўникалмаймиз.

Рўзгор ташвишида тез-тез бозорга тушишимизга тўғри келади. Сабзавот, мева, полиз экинлари, дуккакли маҳсулотлар, қўйингки, ошқўшлар учун ҳам бозор оралашга мажбуримиз. Бозорда олувчи ҳам, сотувчи ҳам кўп. Шундоқ ёнидан ўтиб кетсангиз ёки қизиқиш учун нархини сўрасангиз бўлди, молини макташга ўтдилар. Бу табиий ҳол, аслида бозорнинг мезони ҳам шу, кимдир сотади, кимдир олади.

Ёзининг жазирама кўнларида бозорларимиз мевача, сабзавотларга тўла! Инсоннинг яшаш учун ҳаммасиям керак. Пештахталардаги хилма-хил маҳсулотларнинг ёнида турли-туман тарозилар. Бири паллалик, бири осма, яна бири кўрсаткичи.

Мен ҳам оддий харидорлардан бири сифатида бозор оралаб юраддим. Тарозида олма тартаётган аёлни ёшгина эркак ҳақоратлай кетди:

— Тарозидан уриб қолишга уялмайсизми? Икки кило деб берган олмангиз 1,5 кило чиқди. Ҳар бир одамдан ярим килондан уриб қолаверсангиз, толгангиз буюрармикан, опа! Тарози ҳақи ёмон бўлади-я!

Аёл каловлашиб нима қиларини билмай қолди. Олма олишга чоғланган харидорлари ҳам жуфтакни ростлашди. — Йўғ-е, бунчалikka адашмасди-ку. 100-200 грамм фарқи бўларди... — дея аёл ўзини оқлашга тушди.

— Ана, ануви отахоннинг паллалик тарозисидан тортирдим. Алдаётган

бўлсан юринг, ўзингиз текшириб кўринг!

— Келинг, ука, ҳафа бўлманг энди, бозорда бўп туради бунақа гаплар! — Аёл харидорни рози қилиш мақсадида ярим килоча олманни сумкасига солиб, осма тарозида ўлча-чага чоғланди...

Осма тарози деганимиз 10 килогача оғирликни ўлчаётган тарози, тезда яроқсиз ҳолга келадиган ўлчов асбобидир. Тўғри, бундай тарозилар янгилигида алдамаслиги мумкин, лекин сал эскиргач, гоҳ сотувчининг, гоҳ олувчининг фойдасига адаша бошлайди. Тарозидан уриб қолувчи, бундан ўзига катта манфаат олувчи нусхалар бозорларимизда кам дейсизми? Улар ҳар қандамда учрайди ва минглаб кишиларнинг ҳақларига ҳиёнат қилишдан андишага бормайдилар. Ваҳоланки, тарози ҳақини кўра-билди, турли, ўз манфаатига мослаштириш киши бўйнидаги энг катта гуноҳлардан биридир.

Муқаддас китоб — Қуръони каримнинг «Му-таффиҳун сураси»да таъкидланадики, «Ўлчов ва тарозидан уриб қолувчи кимсаларга ҳалокат бўл-гай! Улар одамлардан (бирон нарсани) ўлчаб олган вақтларида тўла қилиб оладиган, уларга ўлчаб ёки тортиб берган вақтларида эса кам қилиб берадиган кимсалардир».

Ҳалолликдан улғурок тушуна йўқди. Зеро, тарозидан урмаган, ўз харидорини рози қилган кишининг топган-тутгани ҳам ҳалолдир!

Хулкар КУЗИМЕТОВА.

Ҳазратхонлик

ЎЗБЕКИСТОН УШШОҒИ

Шукур қилгум ўзига ки мардуми Ўзбекистондан,
То умрим борича дўстлар, ушшоғи шу хур ошман.
Танимда тугён урган қон олар шиддат ошқ ҳисдан,
Ки шу ошғини суймоқдин бу олаида тирик жонман.
Дашт — саҳроини гардин сургим қўзимга тўтиёй айлал,
Ёзарман шикҳида варақ-варақ ашшоғу дoston ман.
Нечалар бўлди умри хазон ватанда ҳурлик истаб,
Истиқлол боис мустақил юртода мен озод инсонман.
Аждодларим буюклардан ким бунга аҳли жаҳон шоҳид,
Бобом Темур соҳибқирон ила гурури осмонман.
Қўқна тарихим бўсада ниҳон асрлар ичра гарчанд,
«Зичи Қўрағоний» билан ҳам бўйдим машҳур жаҳонман.
Азал ўзбегим бағри кенг меҳмонга, саҳий мезбондур,
Шу сабаб қай элга борсам гар, мен ҳам азиз меҳмонман.
Юртим васф этарди менга аҳли шўро бас келмас,
Ки юрт ишқида ёлмоқдан шод бўлган шайдо Усмонман.

ЯХШИЛИК КУТ

Ҳамроҳини диёнатини дўст бўлса яхшилик кут
Гар инсондан бўлса шўроқ йўлнинг айри тут.
Мола мулкнинг, ёринг учун дўст бўлагай баъзилар,
Бундай мунофиқ, беҳаё, айёр дўстни унут.
Турфабур инсон хислати, чин дўст бўлса бири.
Четлард вуждони бири, бахтининг соғайи човут.
Баъзилар дилкаш, дилрабо меҳри дарё каби.
Ширин забони ила ҳам дили қалай ҳушунут.
Бандаси қилай хато, бу хатони нозига,
Айтмоқ савоб, андиша-ла сақлаб турмай сукут.
Эй Усмон, бу ҳақиқат дўст ила аҳдода собит,
Ўзлингизни унутмай ҳеч, тут имонингни бут.

АСП ШУҲРАТ УЧМАГАЙ

Шуҳратни беришмас кишига соғирини каби,
У зардек соҳилмас, буқилмас метини каби.
Асрлар оша шуҳрат номдорин тарк этмағай.
Асп шуҳрат учмасай, зангламас олтини каби.
Шоҳга шуҳрат, одил раҳнамоликдан келар.
Халқпарварлик ила у доноликдан келар.
Шоҳга шўрдаги нур маъноликдан келар,
Асп шуҳрат учмасай, зангламас олтини каби.
Олмасе келар у илмодига заҳмат ила,
Фанда қилган кашфи, янги ҳикмат ила.
Ишқ аҳли тоғай шуҳрат чин муҳаббат ила,
Асп шуҳрат учмағай, зангламас олтини каби.
Бағзи инсонлар уч шуҳратга, шуҳратлараст,
Беш қулиқ амадан ҳам бўлаб масту — алас,
Шуҳрат адоғидан, деб ўйлар у покас,
Асп шуҳрат учмағай, зангламас олтини каби.
Сиймун-зардек шуҳратни асло, бир зийнат дема,
Эл-юрт тан олмаган шуҳрат, ҳақиқат дема,
Асп шуҳрат учмағай, зангламас олтини каби.

Усмон ЭГАМБЕРДИ.

Китоб — офтоб, у инсонга илм нуруни бериб, қалбини ёритади. билимини оширади, дунёқарашимизни шакллантириб, маънавиятимизни юксалтиради. Дарҳақиқат — «Китоб — барча бунёдкорлик, яратувчилик ва ақл-идрокнинг, илму донишнинг асосидир, ҳаётни ўргатувчи мураббийдир», деган эди буюк бобокалонимиз Амир Темури.

Маънавият

САЛТАНАТ
ХАЗИНАСИ

барлик қилаётган бу билим хазинаси ўзининг 40 йиллик тарихи давомида қанчадан-қанча илм фидойилари, турли касб эгалари, ўқитувчи ва ўқувчиларга сидқидилдан хизмат қилиб келмоқда. Китобхоналарнинг сони жиҳатидан ҳам унча-мунча катта кутубхоналардан қолганидан бу масканда 2 мингдан зиёд ўқувчи 80 мингдан ортиқ илмий, бадий китоблар, дарсликлар, публицистик асарлар жамланган. Қунига юзлаб ўқитувчи, ўқувчи ва ходимларнинг ўз устидарида мустақил ишлашлари, изланишлари ва ижод қилишлари учун ҳамма қулайликларга эга бўлган шинамгина ўқув зали мавжуд. Бу ерда ўқитувчи ва ўқувчилар учун ўтилган ва ўтиладиган дарсларга тайёргарлик қилиш, унинг самарадорлиги ва мазмундорлигини ошириш учун барча шароитлар яратилган. Светлана Капустина, Раёно Жалилова, Людмила Леушкина каби ширинсўз, тажрибали кутубхона хизматчилари ҳар бир ўқувчи китоб танлашда, керакли қўлланма, асарни, мақолани топишда ёрдам кўрсатадилар. Кутубхона аъзолари — китоб мутолааси орқали қадриятларимиз, урф-одатларимиз, юрт тарихини ҳамда бой маданий меросимизни чуқур ўрганиб бормоқдалар.

Кутубхонада турли оммавий, ташкилий, тарбиявий, маърифий учрашувлар, кечалар мунтазам ўтказилиб турилади. Икки буюк олим ватандошларимиз Ҳадис илмининг султони Имом ал-Бухорийнинг 1225 йиллиги ҳамда буюк фалакийтшунос олим Аҳмад ал-Фарғо-

нийнинг 1200 йиллигига бағишланган тадбирлар шулар жумласидандир.

— Қисқа вақтда кутубхонамиздаги китоб жамғармаси ўсиб, ҳозир 80 мингдан ортиб кетди, — дейди маърифат маскани мудираси Рита Вольфштейн биз билан суҳбатда. — Кутубхонамизда ўтказилаётган мана шундай маданий-маърифий тадбирлар китобхоналар сонини оширишга олиб келмоқда. Ўтказилаётган ҳар бир тадбирда талабалар фаол қатнашади, айрим вақтларда одам қўлигидан залда жой етишмай қолади.

Кутубхонада услубий қўлланмалар билан бирга «Буюк саркарда Амир Темури», «Ватан ва ёшлар», «Буюк сиймолар», «Ёшлар ва китоб», «Инсон ва табиат», «Ўтмиш меросимиздан», «Ўзбекистон ва жаҳон», «Ўлгангиз тарихини биласизми?», «Баркамол авлод», «Ўзбекистон тараққиётининг пойдевори» сингари дид билан безатилган кўргазмалар стендлар ҳам мавжуд. Ўқув залига кирсангиз тартиб билан қўйилган «Янги китоблар», «Буниси қизиқарли, ўқинг!», «Маънавият ва маърифат» бурчаклари, унлаб номдаги газета тахлamlари кўзга ташланади. Ўтган йили кутубхонага 131560 сўмлик дарсликлар, услубий қўлланмалар, бадий ва тарихий китоблар сотиб олинган.

Шу кунларда қандай тадбирларни режалаштираёсизлар, деб сўраганимизда кутубхона мудираси: «Мустақиллигимизнинг етти йиллиги ва оила йилига атаб иккита кўргазмалар стенд ташкил этаялмиз», деб жавоб берди. Кутубхонада ташкил этилаётган ҳар бир маънавий-маърифий тадбирлар, илмий-назарий анжуманлар ва қизиқарли учрашувларни ўтказишда кутубхонанинг тажрибали ходимлари билан ҳамкорликда кутубхонанинг фаол аъзоларидан Ш. Азимова, Ф. Ҳакимова, Б. Қўдовская, Р. Қолимовова, О. Тожибоева, Г. Жамолова, Г. Муҳитдинов сингари ўқитувчилари, И. Алиева, У. Ахророва, Ҳ. Бобороҳимова, З. Тўтиева, Т. Орипова, Катя Дзюба, О. Ибрагимова, Ҳабиева каби ўқувчилари ақидан ёрдам кўрсатмоқдалар.

Билимдан ортиқ бойлик бўлмаса керак. Уни эса биз китоблар орқали эгаллаймиз. Агар илм дунёсини салтанат дейиш мумкин бўлса, кутубхонани ана шу салтанатнинг хазинаси, кутубхоначиси эса хазинабон деб аташ жоиз.

Рашид БОЙТУЛЛАЕВ.

«Шўхлиги» учун ишдан ҳайдалган хорижий тиллар институти ўқитувчиси Владимир Вахобов уйда дилгир бўлиб ўтирган эди, хотини севинчдан қийқириб юборди.

ОНА. Суюнчи беринг, хўжайин, суюнчи, йўқолган қизингиз келаяпти.

ОТА. Ростданми, қаёқларда санқиб юрган экан, дайди қиз?

ОНА. Сўкинманг дада-жониси, қайсар қизингиз яна кетиб қолмасин.

СЕВИЛИЯ. Салом, ойи-жон! (ўпишади), салом папуля (ўпишади).

ОНА (йиглаб). Вой мани она қизим, вой, мани эрка қизим, бормисан, тирикмисан, аза очилишмига оз қолди-ку!

ОТА (қизининг қўлидаги чакалоққа кўзи тушиб). Ўҳ-ў, меҳмон муборак! Бу қоратойни қаердан топдинг?

СЕВИЛИЯ. Сюрприз, папуля!

ОНА. Сюрпризинг нимаси, қаердан олдинг болани?

СЕВИЛИЯ (ноз билан). Суюнчи бериш ўрнига, допрос қиласиз-а ойи?

ОНА. Бир йилдан бери қаёқларда санқиб юрибсан, гапир!

ОТА. Дунё бўйича рол-зиск эълон қилдим, осмонга учиб кетганмидинг? СЕВИЛИЯ. Топдингиз, дедуляси, космосга учиб кетган эдим, неварангизни олинг, подробна гапириб бераман.

ОНА. Гапир, беномус!

СЕВИЛИЯ. Илиммос, ҳақорат қилинмасин, ато жавобгарликка тортиласиз.

ОТА. Шалтай-балтайингни йиғиштири, гапир, сирли воқеани!

СЕВИЛИЯ. Ўзингиз қиритиб қўйган институти-

ни битирув кечасида...

ОНА. Вой, институти битирмай жувонмарг бўл!

ОТА (хотинига). Жим бўласанми йўлчи, тасқара! СЕВИЛИЯ (йиглаб). Беринг. Отелломни, уйимга қайтиб кетаман!

КОСМОСПИ
НЕВАРА

(Ҳангома)

ОНА. Ҳали қоравойни отлари Отелломни, таъвия бўлмай кетсин! Бурнини арава босиб кетганми, нима бало.

ОТА. Ҳим, Пушкиннинг бобоси ҳам ҳақаб бўлган. Вақти келиб неваранг ҳам улуг шоир бўлиб кетса ажабмас. Сочининг жингалклигини қара, қоралардан машхур одамлар кўп чиққан. Пушкиннинг бобоси Ганнибал генерал бўлган!

СЕВИЛИЯ (гапни бўлиб). Сизнинг неварангиз маршал бўлади.

ОТА. Пол Робсон ашула айтганда момогулдирак тургандай бўларди. Майкл Жексон рақс тушганда хотин-қизлар хушидан кетиб йиқиларди. Луи Армстронг трубоча, Майкл Жордан баскетболчи, Майкл Тайсон боксчи, Пеле футбол қироли... Эҳ-хе...

ОНА. Намунча қизингизнинг ёнини олаяпсиз?

ОТА. Ёнини олаётганим йўқ, ирқий камситишнинг зарба беряпман.

СЕВИЛИЯ. Тўғри, па-

пуля, одамни оқ-қора деб камситиш ярамайди. Билиб қўйинг бувиysi, қоралар темпераментный бўлади!

ОНА. Гапир, беномус, қаердан орттирдинг бу ўлжавойни?

СЕВИЛИЯ. Битирув кечаси бал-маскарда танса тушди, шампан-коньяк ичди. Соқурсингиз Жексон менга муҳаббат изхор қилди. «Ватанимга олиб кетаман. Малика Дианадай ашайсан, «Мерседес»да юрасан» деди, рози бўлдим. Самолётга билет олиб қўйган экан, эртасига учдик кетдик.

ОНА. Эсирмайай жувонмарг бўл, кейин нима бўлди?

СЕВИЛИЯ. Нима бўларди, уч-тўрт ой яхши яшадик. Жексоннинг мендан бошқа хотини бор экан, менга уруш эълон қилди, паразитка. Кейин қабиалар ўртасида уруш бошланди. Давлат тўнтариши бўлди... (йиглайди) Шўрлик болам Отелло етим бўлиб қолди.

ОНА. Бўладигани бўпти, бўёғи синибди. Тирик экансан, шунисига ҳам шукр.

ОТА. Африка асрий уйқудан уйғонмоқда. Африка зулм исканжасидан қутулмоқда. Келажак Отеллолар қўлида!

ОНА. Худого шукр, қизимиз топилди. Энди одамларга нима деб ваз кўрсатамиз, қизинглар қаёқда экан деса, нима деймиз?

ОТА. Қизимизни учар тарелкада келган олғир йиғит ўғирлаб кетган экан, қайтиб келди, ишонмасанглар қоравой ўғилдан сўранглар деймиз.

Абдулла ИСОМИДДИН.

Таълим

БўЛАЖАК
ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР УЧУН

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг академик лицейлар ва касб-хунар коллежлари фаолиятларини кенг йўлга қўйиш юзасидан қабул қилган қарори асосида янги ўқув йилда мамлакатимиздаги катор олий ўқув қоралари негизида лицей-интернатлар ҳам очилди. Бундай тадбир Тошкент темир йўл транспорт муҳандислари институти томонидан ҳам амалга оширишга киришди.

— Темирйўл транспортда малакали мутахассис кадрларга бўлган талаб ортиб бормоқда, — дейди ушбу янги ўқув даргоҳи раҳбари Б. Мирсолихов. — Бундай мутахассислар асосан Тошкент темирйўл транспорт муҳандислари институтида ўқитиб тайёрланмоқда. Лицейнинг очилиши бу борада муҳим таълимий аҳамият касб этади. Бизда тахсил қўрайдиган икитдорли ёшларга институтининг бўлажак талабалари сифатида алоҳида эътибор қаратилади.

Янги турдаги ўқув даргоҳининг ташкил этилиши муносабати билан олий ўқув юртида алоҳида комиссия тўзилди. Институти ўқувчиларидан иборат бу комиссия аъзолари Республикасининг турли вилоятларида бўлиб, лицейга ўқувчиларни танлаш масалалари билан шуғулланишди. Уларнинг билгилари жойларда ўтказилган тест саволлари асосида баҳоланди. Бўлажак бш темирйўлчиларга лицейда физика ва математикадан чуқур билим берилади. Айни вақтда улар билан информатика, ўзбек ва чет тиллари бўйича машғуллар олиб борилади.

Янги лицейнинг ўқув-моддий негизини яратиш ишлари ҳам низоҳасига етади деб қолди. Олий ўқув юртининг бир қаватидан ўқув хоналари ва лабораториялар ажратилди. Лицей ўқувчилари учун эллик ўринли ётоқхона ҳам бўлиб қолди. Ундаги ҳар бир хонада ихтилатда талаба истикомат қилади. Ўқувчиларни дарслик ва бошқа зарур адабиётлар билан қўралантиришни институти ўз зиммасига олган. Шу мақсадда «Ўқувчилар наشري» билан шартнома тузилди. Шу ҳам алоҳида қўрсатиб ўтиш жоизки, лицей-интернат фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ барча сарф-харажатлар «Ўзбекистон темирйўллари» Давлат ҳиссадорлик темир йўл компанияси томонидан амалга оширилади.

Ақбар АЛИЕВ.

Қатралар

БИРИНЧИ НАЖОТКОР

Ёш шафтоли дарахтига шира ёвдек ёпишади. Барглари бужмайтириб шаҳини қайтаради. Иссиқдан бу бало кетармикин, ўйлади у ва қўёғи ялинди: — Қўёшжон, қайноқ нурингни соч. Ширамни қуй-дир.

Қўёш — раҳмдил. Тезда ёрдамга келади. Нур найзасини «санча» ҳам ширалар ўлмади. Осмондаги бир парча булутга ялинди: — Булутжон, ёмғирингни қуй. Ширамни юв.

Булут ҳам раҳмдил. Ёмғирини шаррос қуйди. Томчилар баргларга шитоб билан урилса ҳам ширалар писанд қилмас, елимдек ёпишиб олганди.

Йўловчига ялинди: — Амаки, тўхтанг. Бир қиё боқинг. Шира тинкамни қуритди. Ёрдам қилинг, ёрдам. Қўёш ва ёмғирдан шифо топмадим.

— Нолима улардан. Хизматини камситма. Уларсиқ ўсишинг қийин. Илтижоинг энг аввал инсонга бўлмапти-де. Ҳали ҳам кеч эмас.

Йўловчи шу ерлик деҳқон экан. Сўраб, ўрганиб ширага қарши дори пурқади.

Шафтоли ширадан ҳоли бўлди. Яйраб ўсган кўм-кўк барглар бағрида гунчалар лаб очди.

Шафтоли энди касал бўлса энг аввал инсоннинг ақл, меҳридан нажот кутадиغان бўлди.

ОҚИЗОҚЛАР

Арик бўйидаги мажнунтол новда — қўллари билан сув юзини силаб-сыйлайди. Шивир-шивири кетмонга суюнган деҳқоннинг болагини ёдга солади: — Нон оқизсам қўлларинг тутиб қоларди.

— Ҳа, сўнг уни олиб ердинг. Ширин, тоза сувга бўккан нон таъми мазза-да, деганинг эсимда, — дейди мажнунтол.

— Ох-оҳ, уни ҳозирги болалар ҳам билсайди...

— Ҳў-ў, ҳозиргилар янги оқизоқлар кашф қилишган. Баъзи катталарнинг ҳам хиссаси бор. Наҳотки билмайсиз. Разм солинг, ҳозирча қўлимда оқ, енгил пўкакалар. Хув, мағзаванинг қўпқилари ортидан қороз, шох-шаббалар ўйнаб-ўйнаб қалқиб келади. Бироз ушлаб йиғаман. Кучим етмайди. Тўлқинлар зарбидан қўйиб юбораман. Яна йиғаман. Яна... Ҳидидан қийнамаман, — аста, ҳорғин чайқалади қари мажнунтол.

— Менга ҳам ёқмайди. Деҳқон экин чопиғига шошади. Болаликдаги оқизогини кўмсайди.

ЁМОННИ ҚУППАСА...

Ток тағидан униб чиққан зарпечак қилдек бўлсаям ўз нияти йўлида ўта хушёр.

— Тезроқ бўғиб ташлайман, — шўраларни сезиб юқорига биланглаб тўлғонди, тоқка чиқа олмай аламзада.

— Сен орқали унга илашаман. Ён бер, — деди ўтга.

— Бемалол, — унинг иблислик йўлига мададор бўлди бегона ўт.

Зарпечак узул шўрасини илондек ўраб чирмади. Унга кўзи тушган боғбон тирноқ билан аранг тоза-лаб, шўранинг ҳосил туғишига йўл очди. Пастдаги ўтти қўриб газабланди:

— Зарпечакнинг-ку доим нияти ёмон. Уни қўллаган сенинг гуноҳинг эса уникидан баттардир, — деди-да, ўтинг тағидан чопиб ташлади.

Ким ёмонни қўлласа, жазосиз қолмайди.

Ғани АБДУЛЛАЕВ.

Бош муҳаррир уринбосари Солиҳ ЁҚУБОВ

ТИЖОРAT ХАБАРЛАРИ ВА ЎБОНЛАР

ТАНЛОВГА МАРҲАМАТ!

Тошкент шаҳар божхона бошқармаси божхона хизмати идораларига хизматга қабул қилиш учун танлов эълон қилади.

Танловда иштирок этиш учун маълумоти олий иқтисодчи ёки ҳуқуқшунос бўлган, ҳарбий хизматни ўтаган ёки захирадаги офицерлар, 30 ёшгача бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари тақлиф қилинади.

Танловда иштирок этишни хоҳловчилар Тошкент шаҳар божхона бошқармасининг кадрлар бўлимига муурожаат қилишлари мумкин.

Манзилими: Тошкент шаҳар, Яккасарой тумани, Глинка кўчаси, 25-уй.

Транспортлар: 38, 58, 57, 67-автобуслар, 16-троллейбус, 4, 7, 9, 26-трамвайлар, 16-маршрутли такси. «Божур боғи» бекати.

Тошкент шаҳар божхона бошқармаси.

Яккасарой тумани Давлат солиқ инспекцияси томонидан Асадова Муҳайё номига берилган 1101594 рақамли тадбиркорлик гувоҳномаси йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Тошкент оқшом» газетаси тахририяти жамоаси «Матбуот тарқатувчи» ёпиқ турдаги акциядорлик жамиятининг бош директори Рустам Қосимовга отаси

Саид ҚОСИМОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изхор қилади.

2-Тошкент Давлат тиббиёт институти ректорати, касаба уюшмаси ва меҳнат жамоаси «Одам анатомияси» кафедрасининг мудир, профессор Ўткир Миршаропович Миршароповга укаси

Рустам Миршаропович РАҲМАТУЛЛАЕВНИНГ бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкентдаги «Сувос» трести жамоаси шаҳар оқва сув бошқармаси бошчилигининг уринбосари

Маъмур Қўчқорович ОРИПЖОНОВНИНГ вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқин кишиларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши раҳбарияти ва касаба уюшма кўмитаси молиявий ишлар ва ижтимоий сўғурта бўлимининг йўриқчи-тафтишчиси Альфия Сазитовна Яруллинга отаси

Сазит Шафигуллович ЯРУЛЛИНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Қизлар кўпда навихол навдага қиёсланади.
Зеро, гул нозик, қиз кўнгли эса, унданда нозик.
Равиль Альбеков олган суратлар.

Авжи саратон. Қўёш олов пурқамокда. Бекатда лоҳасланиб елпинган кўйи турган одамлар манзилларига элтувчи автобус келса чакқонлик билан тезроқ чиқиш пайдалар. Ниҳоят мен кутган автобус ҳам кўринди. Унга чиқувчилар сафига қўшилдим. Мен билан бирга нозиккина (жуда замонавий) кийинган қиз ҳам сафга қўшилди.

Унинг белига туғун қилиб боланган, қадду қомагини айнан намойиш этиб турган юбкасига қараб: «Ҳозир бу баланд автобуснинг пиллапоясига қандай чиқар экан-а?» деган ҳаёл беихтиёр кўнглимдан кечди. Агар бу ўралган матоси хиёл очилиб кетса борми... «Шунча эрка-а?!» — дея атрофдагиларга нуқулай аҳволда қолгандек разм солдим. Кўнглим курғур сезган эканини чоғи шўрроқ йигитлардан бири ўша қизга киноя билан йўл бераётгандек: «Ҳа, қани-қани, марҳамат. Сиздан аввал чиксақ ододдан бўлмаса керагов, яхши қиз, кутарила-

қолинг. Ёки ўзимиз олиб чиқиб қўяйликми?! Яна шундай чиройли модний юбкангиз уволига қол-майлик-а...» деди.

Қани энди ер ёрилса-ю, ўша қиз кириб кетса, деб ўйладим. Назаримда ҳалиги қизнинг сирилиб турган юбкасига мос рангдаги ёнгисиз

са, ўз шаънимизга муносиб бўла-

ми деган ўй ҳаёлимдан кечади. Хорижа йўл очилганлиги сабаб, бозорларимиз тўлиб кетди. Шукронамиз бисёр. Аммо четдан келётган кийимларнинг ҳаммасини қабул қилавериш учна тўри бўл-

маса керак. Бундан бир-икки йил-

Мулоҳаза

ЛИБОСИМИЗДА
СИЙРАТИМИЗ АКС ЭТСИН

майкачасидан ажралиб турган оппоқ билакларига қизариб кетгандек туюлди. Яна ким билади дей-

сиз. «Сурат — ярим сийратдир», дейдилар. Кийиниш ҳам асли маънавиятнинг бир қисми, инсон қиёфасидаги бир чизги, битта нуқта ҳам баъзан унинг бутун бошли феъл-атворидан дарах беради.

Мустақил Ўзбекистонимиз жаҳонга чикмоқда. Дунё неғохи ватанимизда. Шу боис кўча-кўйларни кузатар эканимиз юртимиз аёл-у қизлари, эр-йигитлари қандай кийин-

лар аввал билаклари очик ҳолда юришимизни қизу жувонларимиз ўзларига эл қўришмаётган эди. Энди эса турфа хил. Базилар бошдан-оёк қоп-қора кийиниб юрибдилар. Тор, қалта юбка қийиб, бели-у, елкаси ярим очик ҳолда юрганларни ҳам, ҳарир либосида бор ички шамойили кўриниб турганларни ҳам кўраверамиз.

Халқимизда «Элга кирсанг элинга» деган ҳикмат бор. Момоларимиз, боболаримиз зукко, донишманд, андишали ўтишган. Бу ҳикматни шарҳласак, эл ичига қирдингиз-

ми унинг бир парчаси бўлиб қўрининг. Унинг аъналари, тарихи, феъл-атвори, шаънига муносиб бўлиб, яшашга ҳаракат қилинг, деган маънони ўқиймиз. Хорижликлар бугун ҳам бизнинг миллий либосларимизга зўр ҳайрат билан қарайдилар. Ўша либослар бизнинг кечаги маънавий қиёфамиз. Улғурлик бор уларда. Нозиклик, сирлилик бор. Ундан ташқари бизнинг миллий кийимларимиз иқлимга мослашган. Ўйлаб кўрсак, бу кийимлар бош ва оёқларни турли ҳасталиклардан ҳалос этади. Танани ўзга назарлардан пихон тутди. Баъзи кексаларимиз, кўнгилларига ёшларнинг кийиниши ўтиришмаса: «Ҳа энди замонасига қараб-да» деб қўйишди беозориги. Аслида замонавийлик ўзи нима? Таассуфки, бошқа халқларнинг либосига ўта ҳавас қўйиб, фақат денгиз бўйларига, чекка ўтлоқзорлардагина қийса бўладиган қалта шимларни бу кун шаҳар кўчаларида қийиб юрган эркаклари-миз учрайди. Ҳовли ва уйларда бўйи етган қизлар олдига беамалол ички кийимда юрган ота, акаларни сира тушуна олмайман. Биз ҳар қандай шариоитда ҳам кўнча Шарк одоби аъналарини унутмаслигимиз лозим. Либосларимиз андишага ўралган бўлсин-у унда сийратимиз акс этса қандай яхши!..

Саида ЗОКИРОВА.